

De Nieuwe Kerk

Activiteitenverslag 2018

Doelstelling/missie De Nieuwe Kerk

De Nieuwe Kerk is de nationale culturele ontmoetingsplek, in het hart van de hoofdstad. In ruim dertig jaar is de kerk uitgegroeid tot een van de meest flexibele en spraakmakende culturele presentatoren van ons land.

Met een breed palet van tentoonstellingen, concerten, lezingen, installaties, debatten en tal van andere activiteiten wordt telkens opnieuw invulling gegeven aan de missie van de stichting: het initiëren van culturele ontmoetingen. Deze wordt geformuleerd als ‘De Nieuwe Kerk Amsterdam wil een ontmoetingsplaats zijn waar zoveel mogelijk mensen – door een breed programma van kunst en cultuur – meer begrip krijgen voor elkaar en voor andere culturen en landen. Dit alles in het unieke, historische gebouw met zijn nationale functie van herdenking en viering.’

Het middeleeuwse gotische gebouw is een ideale plek gebleken om met een scherpe culturele blik in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Tegelijkertijd is het gebouw, alleen al door zijn staatkundige functie, een uniek object op zich.

Het programma

Het programma geeft op herkenbare wijze gestalte aan onze missie, met lokale, nationale en internationale elementen. Het bestaat uit de volgende onderdelen, die jaarlijks terugkeren:

- *Wintertentoonstelling
- *Onthulling gedenksteen (dit jaar voor het eerst)
- *Meesterwerk
- *World Press Photo
- *Reis in de tijd (verviel dit jaar i.v.m. groot onderhoud)

De programmering

Kenmerkend voor de tentoonstellingen en de programmaonderdelen zijn de activiteiten die eromheen worden georganiseerd, om de actualiteit te raken én om nieuwe doelgroepen te bereiken:

- * lezingen
- * concerten
- * dansvoorstellingen
- * theatervoorstellingen
- * debatten
- * film
- * literatuur

De culturele 'hartprogrammering' vindt over het algemeen plaats gedurende de reguliere openingstijden van De Nieuwe Kerk.

Bezoekers in 2018

De Nieuwe Kerk heeft in 2018 een groot en breed publiek bereikt, van in totaal 230.000 bezoekers en gasten. In aanmerking nemend dat de kerk twee maanden gesloten was voor onderhoud, is dit een bovengemiddeld resultaat.

Gedurende de tentoonstellingsperiode hebben 4.000 leerlingen uit het basis-onderwijs (BO) en voortgezet onderwijs (VO) een schoolbezoek gebracht aan De Nieuwe Kerk.

	Hele periode	Betalend 2018
We Have a Dream. Gandhi, King, Mandela	58.347	19.882
Meesterwerk 2018: Jeff Koons		24.238
World Press Photo 18		107.825
Het leven van Boeddha, de weg naar nu	70.434	48.980
Museumnacht		2.000
Nieuwjaarsconcert		100
Scholieren (BO & VO)		4.000
Totaal betalende bezoekers		207.024
Begroot aantal betalende bezoekers		200.000

BESTUUR 2018

Nationale Stichting De Nieuwe Kerk

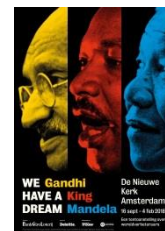
De heer mr. S. Hepkema	voorzitter
Mevrouw mr. drs. I. Kauer	secretaris
De heer drs. J. Virginia	penningmeester
Mevrouw mr. drs. H.W.P.M.A. Verhagen	bestuurslid
De heer drs. O.J.F. Coene	bestuurslid
De heer drs. E.B. Mulder	bestuurslid
De heer Ir J. Idema	bestuurslid

DIRECTIE EN MANAGEMENTTEAM 2018

Mevrouw drs. C.H. Broers	directeur
De heer P. Mosterd	adjunct-directeur
	hoofd Communicatie, Educatie & Marketing
Mevrouw drs. M.E. Kleiterp	hoofd Tentoonstellingen
De heer S. Lagendaal	hoofd Facilitaire Zaken & Veiligheid
De heer M. van Kampen	controller Financiële en Juridische Zaken

We Have a Dream. Gandhi, King, Mandela

16 september 2017 t/m 4 februari 2018

Bezoekersaantal	19.882 (betalend in 2018)
Tentoonstelling	<i>We Have a Dream</i> was een tentoonstelling over drie wereldberoemde personen die grote invloed hadden op de geschiedenis van de twintigste eeuw: Mahatma Gandhi, Martin Luther King en Nelson Mandela. Een vernieuwend tentoonstellingsconcept, met een schat aan beeld, geluid en ruimtelijk design en van ieder één persoonlijk, iconisch voorwerp. De bezoeker ervoer van dichtbij hoe persoonlijke idealen de wereld kunnen veranderen. Wat waren de keerpunten in de levens van deze drie? Hoe maakten zij het verschil, en waarom inspireren zij nu nog steeds? En: wie zijn hun fakkeldragers, de wereldverbeteraars van nu en morgen?
Samenwerking	Het tentoonstellingsontwerp van designbureau Totems was geïnspireerd op de keerpunten in de levens van Gandhi, King en Mandela, waarbij er in het middenschip ruimte was voor persoonlijke reflectie door de bezoeker. De filmfragmenten zijn geselecteerd i.s.m. beeldresearcher Gerard Nijssen.
Audiotour	Een ‘verplichte’ audiotour met onder meer het geluid van de vele filmfragmenten in de tentoonstelling.
Videobooth	In het middenschip bevond zich een dubbele <i>videobooth</i> waar bezoekers hun eigen toekomstdroom konden opnemen.
Interviews met influencers	Jerry Afriyie (dichter en oprichter Stichting Nederland wordt Beter), Philomena Essed (professor Critical Race, Gender and Leadership Studies, Antioch University), Ismail Ilgun (vlogger Algemeen Dagblad en TopNotch), Andrew Makkinga (presentator, opiniemaker), Simone van Saarloos (filosoof, columnist) en Hanna Verboom (actrice, oprichter Cinetree) werden geïnterviewd door Kemal Rijken over wat Gandhi, King en Mandela en hun nalatenschap voor hen betekenen. De interviews waren te zien in de tentoonstelling.
Theatrale monologen	Speciaal voor de tentoonstelling waren drie monologen over de levensverhalen van Gandhi, Mandela en King. John Leerdam was regisseur en Paulette Smit en anderen schreven de teksten. In de avonden op de bijzondere dagen die naar deze wereldverbeteraars zijn vernoemd, werden de stukken opgevoerd. De Mandela-monoloog ging eenmalig in reprise. Aantal bezoekers: gemiddeld 200 per voorstelling – 800 in totaal.

Samenwerking programmering	De Monologen waren een co-productie met Stichting Julius Leefft!
Changemakers debat	Op donderdag 18 januari 2018 organiseerde De Nieuwe Kerk Amsterdam het eerste Changemakers Debat. Neelie Kroes, oud-Eurocommissaris Mededinging en Digitale agenda, Feike Sijbesma, CEO DSM, Astrid Elburg, consultant leiderschap en organisaties, en Willemijn Verloop, directeur Social Enterprise NL & Social Impact Ventures, gingen met elkaar en het publiek in gesprek over wat leiderschap in duurzaamheid en het verbeteren van de wereld voor hen behelst.
Publicatie – essay	<i>Wereldverbeteraars Gandhi, King en Mandela – hun erfenis</i> , Bas Heijne Uitgeverij Prometheus i.s.m. De Nieuwe Kerk
Publicatie – kinderboek	<i>No kwik in ons bos</i> , Cynthia McLeod Uitgeverij Conserve i.s.m. De Nieuwe Kerk
Educatie (VO, MBO, HBO)	- Zelfstandig bezoek met audiotour - Inleiding door gids in Kerkmeesterskamer - Reflectie in Kerkmeesterskamer
Deelnemers educatie	1.500 scholieren VO, MBO en HBO
Familieateliers	8 familieateliers o.l.v. beeldend kunstenaar Laurence Aëgerter. Rondleiding en workshop. Tijdens het familieatelier konden ouders en kinderen kennismaken met Gandhi, King en Mandela. Ze kregen eerst een rondleiding door de tentoonstelling waar ze zich lieten inspireren door de drie wereldverbeteraars. Vervolgens ontwierpen zij hun eigen protestbord waarmee zij ter afsluiting door de kerk marcheerden.
Deelnemers familieateliers	8 familieateliers met gem. 15 pers. per keer
Filmspeurtocht	Gratis kinderspeurtocht langs verschillende filmfragmenten in de tentoonstelling

Onthulling gedenksteen Hella S. Haasse

1 februari 2018

Gedenksteen 2018

Op donderdagmiddag 1 februari 2018 werd in De Nieuwe Kerk Amsterdam, aan de vooravond van haar honderdste geboortedag 2 februari, een gedenksteen onthuld ter ere van schrijfster Hella S. Haasse (Jakarta 1918 – Amsterdam 2011).

Concept gedenksteen

Met de gedenksteen wordt een nieuwe naam aan het literaire pantheon van De Nieuwe Kerk toegevoegd. Tal van bekende en (nu) minder bekende schrijvers zijn in De Nieuwe Kerk begraven of herdacht met een gedenksteen, zoals Joost van den Vondel en P.C. Hooft. Nog in 2003 onthulde Hella S. Haasse hier een gedenktekst voor Hooft.

Ceremonie

Onthulling: kleindochters Merel en Alissa van den Berg
Lezing: Herman Pleij, emeritus hoogleraar historische Nederlandse letterkunde
Lezing: Aleid Truijens, biografe Hella S. Haasse
Voordracht: Georgina Verbaan
Voordracht: Willem Nijholt

Meesterwerk *Gazing Ball* (2014 - 15), Jeff Koons

17 februari t/m 8 april 2018

Bezoekersaantal 24.238 (betalend)

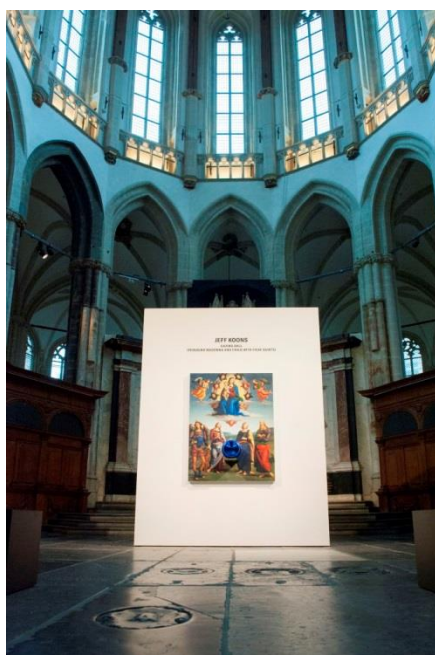
Het Meesterwerk Elk jaar wordt een religieus meesterwerk uit een internationale collectie gekozen.

Meesterwerk 2018 *Gazing Ball* (Perugino Madonna and Child with Four Saints), 2014 - 15, Jeff Koons
Collectie Jeff Koons

Audiotour met *artist's talk* Koons sprak zelf de audiotourtekst over zijn werk in, zodat bezoekers een zeldzame persoonlijke introductie van hem krijgen. Niet alleen in gesproken woord, maar ook in muziek: Stairway to Heaven van zijn favoriete band Led Zeppelin komt voorbij.

Activiteiten – lezingen Lezingen door gastconservator Gijs van Tuijl (The making of het Meesterwerk, 24 februari) en schrijver en kunstcriticus Hans den Hartog Jager (Jeff Koons' Gazing Balls, 31 maart).

Activiteiten – muziek Huisorganisten Henk Verhoef en Bernard Winsemius haalden op vier zondagen de renaissance naar het heden met stukken van componisten als Gabrieli, Frescobaldi, Sweelinck, Scheidemann, De Grigny. 25 februari, 11 en 5 maart en 8 april.

World Press Photo 18

14 april t/m 22 juli 2018

Bezoekersaantal

107.825 (betalend)

Tentoonstelling

Start van de wereldtournee van de internationale persfotowedstrijd *World Press Photo 18*. 160 Persfoto's van 42 fotografen uit 22 landen in acht categorieën: Dagelijks leven, Hard nieuws, Hedendaagse kwesties, Langetermijnprojecten, Natuur, Mensen, Reportage en Sport. De *World Press Photo of the Year* is *Venezuela Crisis* van Ronaldo Schemidt (zie foto).

Digital Storytelling Contest

Hoe verhalen geregistreerd worden en hoe we ze tot ons nemen, is door digitale technologieën en internet sterk veranderd. De World Press Photo Digital Storytelling Contest belooft de beste vormen van visuele journalistiek die met digitale middelen zijn gemaakt. Ze zijn in de tentoonstelling te zien op touchscreens en grote schermen.

Audiotour

Fotografen en visueel journalisten nemen de bezoeker mee achter de schermen en vertellen hun persoonlijke verhaal met het hoe en waarom van hun winnende foto('s). De audiotour is inbegrepen in de ticketprijs.

KidsRights: The International Children's Peace Prize

De Kindervredesprijs is een initiatief van KidsRights. In de tentoonstelling werden de verhalen van deze bijzondere change makers verteld met foto's, filmmateriaal en indrukwekkende uitspraken. Ook sprak de belangrijke band tussen Kindervredesprijswinnaars en Nobelvredesprijswinnaars tot de bezoeker, in woord en beeld.

Educatie

74 rondleidingen en een educatief programma (*Zie het verhaal/ See the Story*, ontwikkeld i.s.m. *World Press Photo*) voor een zelfstandig bezoek aan de tentoonstelling voor het voortgezet onderwijs.

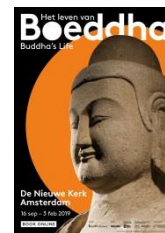
Deelnemers educatie

1.900 scholieren uit het VO, verdeeld over 101 groepen

Het leven van Boeddha, de weg naar nu

16 september 2018 t/m 3 februari 2019

Bezoekersaantal	48.980 (betalend in 2018)
Tentoonstelling	De tentoonstelling vertelt het levensverhaal van de Boeddha. Hij werd in de vijfde eeuw v.Chr. als rijke prins geboren maar koos op zijn 29ste radicaal voor een ander leven. Zijn levensfasen staan symbool voor het boeddhisme en vormen het verhaal van de tentoonstelling: de geboorte, de ommekeer, de verlichting, de eerste leerrede en zijn overlijden. De tentoonstellingsmakers verbeelden het 'nu' met werken van hedendaagse kunstenaars zoals Ai Weiwei en Yoko Ono. Speciaal voor deze tentoonstelling werden ook nieuwe kunstwerken gemaakt, waaronder 30 door kinderen gedecoreerde gebedsmolens.
Opening met ZH de Dalai Lama	Zijne Heiligheid de Dalai Lama – de 83-jarige winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede en de spirituele leider van de Tibetanen – nam zaterdag 15 september 2018 deel aan een dialoog in De Nieuwe Kerk Amsterdam over Compassie en Technologie. Over dit thema sprak ZH de Dalai Lama met jongeren, technologievernieuwers en wetenschappers, waaronder Faculty Members van SingularityU The Netherlands. De dialoog was de ceremoniële opening van de tentoonstelling en bestond uit twee delen, Robotics, Telepresence & Artificial Intelligence en Sickness, Ageing & Death samengesteld door contentpartner SingularityU The Netherlands en De Nieuwe Kerk Amsterdam. Deze opening was besloten maar online te volgen via een livestream.
Samenwerking	De tentoonstelling is gemaakt i.s.m. gastconservator voor de moderne kunst en vormgever Siebe Tettero. Mindfulnessmeditaties in de tentoonstelling i.s.m. Centrum voor Mindfulness.
Audiotour	Audiotour door de tentoonstelling ingesproken door Erica Terpstra en Jaap Polak. Tevens bood de audiotour een vorm van meditatiebegeleiding; bezoekers konden kiezen uit compassiemeditatie of een meditatie gericht op de ademhaling.
Mindfulnessmeditaties	Bezoekers konden dagelijks mediteren en wekelijks, van dinsdag tot en met zondag, is er gratis meditatiebegeleiding door professionele trainers van het Centrum voor Mindfulness. De meditatiebegeleiding werd gehouden in het middenschip van de kerk en startte op het hele uur tussen 13.00 en 16.00 uur, van dinsdag t/m zondag. Ook zonder begeleiding konden bezoekers mediteren op de oranje tatami's, een vast onderdeel van de tentoonstelling.

Programmering	- 10 lezingen - 4 'ligconcerten' met orgelmuziek - 2 openbaar geleide meditatie-sessies - openbare rondleiding door Ger Eenens (Ger Eenens collection) en Birgit Boelens - Tibetaanse opera door Namgyal Lhamo, 'de Nachtegaal van Tibet'
Samenwerking programmering	Boeddhistisch Filmfestival, Koninklijke Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst (KVVAK), SRC Reizen, Himalaya Initiative for Culture and Society
Slotceremonie Boeddha <i>by Night</i>	Live audiovisuele performance door geluidstherapie-deskundige Stacey Griffin en kunstenaar Nick Verstand reageerden laserlichten op de frequenties van een aantal klankschalen van kwartskristal en braken op het interieur van de kerk door het gebruik van kristallen. Een moderne interpretatie van Boeddha's verlichtingsfilosofie.
Publicatie - catalogus	Publicatie ter gelegenheid van de tentoonstelling <i>Het leven van Boeddha, de weg naar nu</i> , met bijdragen van Ger Eenens, Fan Lin, Matthijs Schouten, Renée Steenbergen, Siebe Tettero, Simone Thomasse en Karin Verboeket. Een uitgave van De Nieuwe Kerk, Amsterdam 2018 Oplage 1 ^{ste} druk: 4.000
Publicatie – kinderboek	<i>Een knipoog van de Boeddha</i> , Erica Terpstra Uitgeverij Gottmer i.s.m. De Nieuwe Kerk
Kinderboekenweek 2018	In het kader van de Kinderboekenweek deed Erica Terpstra op woensdag 3 oktober en op zaterdag 6 oktober twee voorleessessies in De Nieuwe Kerk.
Educatie (VO, MBO, HBO)	- Zelfstandig bezoek (evt. met audiotour) - Educatieve rondleiding door gids - Lesbrieven VO <i>Het leven van de Boeddha</i>
Deelnemers educatie	500 scholieren VO, MBO en HBO
Familieateliers	8 familieateliers o.l.v. beeldend kunstenaar Laurence Aëgerter. Rondleiding en workshop. Tijdens het familieatelier laten we ons inspireren door de tentoonstelling die het levensverhaal van Boeddha vertelt en de traditionele boeddhistische symbolen en hun betekenissen. Na een korte rondleiding kun je zelf een gebedsvlag ontwerpen. Binnen het Boeddhisme worden gebedsvlaggetjes verondersteld vrede, compassie, kracht en wijsheid te verspreiden.
Deelnemers familieateliers	8 familieateliers met gem. 15 pers. per keer
Speurtocht/speelvel	Gratis speurtocht/speelvel bij een kinderkaartje. Hiermee konden zij in de tentoonstelling én thuis de weg van de Boeddha bewandelen.
Museumnacht 2018	De nacht bij de tentoonstelling <i>Het leven van Boeddha</i> ,

georganiseerd in samenwerking met het Himalayan Initiative for Culture and Society, werd geopend met nomadische ballads door de Tibetaanse zanger Ngawang Lodup. Gedurende de hele Museumnacht konden bezoekers meeschilderen aan de enorme thangka met de 'Mandala van de vijf elementen', begeleid door Carmen Mensink. Op de meditatiematten gingen bezoekers op muzikale meditatie-reis met Silent State. DJ Isis sloot de avond spectaculair af met een meditatief languit-concert met geprojecteerde visuals van Spinsekt en live zang en muziek door Céline Dewi.

Voor deze programmering ontvingen wij de N8-Award in de categorie 'Middelgrote musea'.

Aantal bezoekers: ca. 2000

